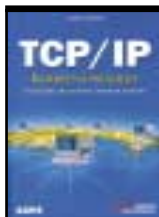

RECENZE

TCP/IP Kompletní průvodce

Přestože knih, zahrnujících síťovou problematiku ve všemožných, především aplikovaných podobách, najdeme na tuzemském knihu celou řadu, klasickou učebnici protokolů a základních norem není nazbyt. Přestože v anglicky psané literatuře se to pojednáními o sadě TCP/IP hemží, představuje kniha, o níž bude dále řeč, jednu z mála příležitostí, jak informace v ucelené formě v českém jazyce získat.

Autor: Heather Osterloch
Vydavatelství: Softpress, Praha, 2003
Počet stran: 512
Doporučená cena: 495 Kč

Text byl připraven překladem jedné z osvědčených učebnice nakladatelství SAMS a je klasickým výkladem síťových základů, a to často do nejjemnějších podrobností. Autorka připravila materiál, jenž je bezesporu nezbytným, i když místy trochu suchopárným vědomostním základem každého síťového inženýra či pokročilého administrátora. Náplň knihy je, jak je v podobných případech dobrým zvykem, rozvržena především s ohledem na model ISO OSI (ano, síťové vrstvy) a přestože v souladu s názvem je těžiště výkladu soustředěno na TCP/IP, došlo i na související témata.

První kapitola knihy je zaměřena zpočátku na obhajobu samotného OSI modelu a především pak na způsoby řešení fyzické a linkové vrstvy, a to jak v lokálních, tak v rozlehlých sítích. Cenným je například podrobný výklad vývoje Ethernetu, jenž není běžně v českých učebnicích k vidění. Naopak kapitola druhá pojednává fundamentální problematiku adresování IP protokolu a autorka mimo jiné právě zde dokazuje své kvality. Ve třetí a čtvrté části jsou zpracovány protokol IP na 3. vrstvě a dále podpůrné mechanismy jako ARP či DHCP, aby výklad dále navazoval základem směřování a přehledem routovacích protokolů. Pochopitelným pokračováním je podrobný výklad transportní vrstvy, tedy TCP a UDP, a následuje důsledně rozptýlená aplikační vrstva včetně nezbytných překladů jmen DNS či běžných záležitostí typu HTTP či FTP.

Knihy je rozhodně přínosem, a to jak svým obsahem, tak pedagogickou formou. Autorka látku dobře rozčlenila do přiměřeně dlouhých částí a podněcuje opakování i formou otázek, jejichž kolekcí najdete na konci kapitoly. Máte-li se naučit síťové základy, pak je toto jedna z dobrých cest. A to přesto, že čeština dostala „řádně na frak“!

PATRIK MALINA

RECENZE

Microsoft Project Kompletní průvodce

Po několika dřívějších pokusech se s inovacemi společnosti Microsoft dostává na trh další publikace, pojednávající o velice zajímavém produktu MS Project. Protože se bezesporu jedná o obtížné téma, spojili v tomto případě síly hned tři tvůrci, o jejichž erudici nemůže být pochyb, a výsledek rozhodně stojí za to. Na trh se tak dostala zajímavá syntéza popisu ovládání aplikace a základů projektového řízení.

Protože bych nerad vyvolával nejasnosti, je potřeba ihned zpočátku zdůraznit, že kniha je především o aplikaci Project v neaktuálnějších provedení. Autorem první poloviny textu je produktový specialista Microsoftu Kališ, zaměřující se na různé aspekty ovládání a možnosti programu. V první řadě se tedy můžete seznámit s uživatelským rozhraním, důkladně si procvičíte práci se soubory, a vstřebáte pojmy jako šablona a získáte ponětí o propojení s jinými aplikacemi. V několika následujících částech pak autor čtenáře detailně obeznámí se stavebními kameny v podobě úkolů projektu, přiřazení zdrojů či různých typů zobrazení projektových informací. Z pokročilejších témat přijde řada na koordinaci více projektů, složitější přiřazení a samozřejmě sledování průběhu projektů. Ve druhé části knihy přichází ke slovu praktik Tesař, jenž se zhostil popisu serverové části aplikace Project a představuje velmi pokročilé

Autoři: J. Kališ, K. Hyndrák, V. Tesař
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2003
Počet stran: 597
Doporučená cena: 590 Kč

možnosti pro koordinaci projektového řízení na nejvyšší úrovni. Na pořad se dostane jak vrstva uživatelského přístupu ve formě Web Accessu, tak náročná látka sdílení společných firemních zdrojů a podobně lahůdky.

Velmi důstojný závěr knihy opatřil pan Hyndrák formou zajímavých případových studií a také kapitolou o analýze a modelování. Toto čtení budete povinným materiálem pro všechny, kdož řídí projekty právě tak, že rovnou zasednou a začnou „klikat“. Cenným je jistě i závěrečný přehled aplikace Project ve formě přílohy.

Mnoho stejně zajímavých knih o MS Projectu na našem trhu nenajdete, takže zbytečně neváhejte. Bude-li vás v první části styl „krok za krokem“ chvílemi otravovat, přeskočte dozadu na drsnější látku a dobře si vše užijte!

PATRIK MALINA

RECENZE

Počítačová bezpečnost a ochrana dat

Počítačová bezpečnost je v současné době hodně v kurzu a svědčí o tom i nabídka knižních nakladatelství. Mezi knihami o hackingu a konkrétních postupech, jak zabezpečit ledacos, se občas objeví publikace, jež řeší o něco „akademičtější“ otázky. Zářným příkladem je právě tento titul, jež vám stručně představíme.

Útlá brožurka Tomáše Doseděla je textem o koncepcích, principech a přístupech k řešení bez-

Autor: Tomáš Doseděl
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2004
Počet stran: 190
Doporučená cena: 189 Kč

pečnostních témat, jež souvisí s budováním počítačové sítě, a to v širším smyslu slova. Nenajdete zde žádné vyložené konkrétní informace o nastavení firewallu, prolamování hesel či hackování webových stránek, a přece se zde o všech těchto věcech mluví. Publikace zahrnuje výklad základních principů, jež jsou implementovány právě v zařízeních a softwaru, jež každý den využíváme, aniž často tušíme, co bychom od něj měli očekávat.

V textu nechybí žádné z velkých témat, takže se čtenáři dostane informací o stavu a využití současné kryptologie, kde jsou například popsány nejběžněji využívané algoritmy, pojednána je ochrana dat s ohledem na možnosti auditování či fyzického bránění v přístupu a velmi zajímavá a významná je také kapitola o autentizaci a řízení přístupu uživateli, kde opět najdete jak metodická východiska, tak konkrétní řešení v podobě protokolů Kerberos či služby RADIUS. Jde-li o bezpečnost, nesmějí samozřejmě chybět odstavce o certifikátech a problematice elektronického podpisu, jež autor pečlivě zpracoval, aby vzápětí přešel k řešení pro zabezpečení fyzických síťových prvků a návazných služeb, takže dojde jak na klasické firewallové záležitosti, tak na nově připravený standard 802.11i a bezdrátové sítě. Na své si přijdou i čtenáři, kteří chtějí zaujmout správný postoj k hrozbě virové či „červové“, a protože řešíme též agendu, nechybí kapitola o normalizaci a certifikacích.

Celkově lze knihu bezesporu označit za velmi zajímavý počín, neboť minimálně poskytuje jiný pohled na téma, jež mnoho správců a řídicích pracovníků ztotožňuje pouze se skripty a síťovými protokoly. Text je dobrým podnětem k zamyšlení, zdaleka jste některé aspekty bezpečnosti neopomněli.

PATRIK MALINA

RECENZE

Digitální fotografie v Zoner Media Exploreru 5 a 6

V duchu příznačného brněnského patriotismu se autorství první „pořádné“ knihy o grafickém nástroji firmy Zoner ujal, jak jinak, Brňák – Michal Politzer má za sebou několik knižních pokusů s různorodou tematikou a zde se pokusil představit nástroj určený především milovníkům digitální fotografie. Protože samotnou aplikaci doprovází jen dosti spartánský manuál, je toto v podstatě první příležitost dostat se k pokročilejší dokumentaci.

Již při letmém pohledu na rozvržení látky je zřejmé, že tvůrce se poměrně těsně držel uspořádání ovládacího rozhraní vlastní aplikace, případně vycházel z původního manuálu výrobce. Je to trochu škoda, neboť tímto čtenář přichází o přirozenou logiku práce s digitálními snímky a studium publikace je ztíženo. Přesto samozřejmě přijde řeč na všechna důležitá témata: zájemci se seznámí s postupem při pořizování fotografií různými způsoby, tedy včetně skenu, a dále v poměrně podrobné kapitole mohou vyzkoušet různé techniky pro úpravu obrázků. V následujících částech jsou pojednány možnosti organizace grafického materiálu, tvorba popisných informací a jejich publikování různými postupy. V závěru jsou zmíněny ještě možnosti vypalování CD a též třeba zajímavá funkce pro zadávání fotografických zakázek. Zajímavým momentem v knize je

Autor: Michal Politzer
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2004
Počet stran: 138
Doporučená cena: 187 Kč

průběžné srovnávání verzí 5 a 6, takže čtenáři mohou zjistit, zdali se případný přechod na nejnovější variantu vyplatí. Na druhou stranu, problém cítím v tom, že díky zvolené koncepci se zájemci většinou příliš pozdě dozvídají, proč by měli tu kterou z desítek funkcí použít. V neposlední řadě je škoda, že veškeré ukázkové snímky jsou vytištěny pouze černobíle, takže ilustrativní potenciál je dosti omezen.

Bohužel, domnívám se, že brožurka se nevydařila úplně tak, jak by mohla. Autor nevyužil krásné možnosti napsat zajímavou příručku o základní práci s digitálními snímky pomocí Zoner Media Exploreru, avšak v předložené podobě se brožurka spíše jeví jako na zakázku rozšířený stávkový manuál. To však nic nemění na skutečnosti, že se prakticky jedná o jedinou dostupnou knihu svého druhu.

PATRIK MALINA

RECENZE

MS SQL Server 2000 Tvorba, úprava a správa dat

Literatury o databázovém serveru Microsoftu je na trhu poměrně slušná nabídka, a zde představovaná kniha se tedy snaží najít skulinku v silné konkurenci. Zběhlý autor nabízí v podstatě základní publikaci pro zájemce o prvotní seznámení s tak komplikovaným a rozsáhlým produktem, jakým MS SQL Server bezesporu je. Již z rozsahu je jasné, že cílem není popsat všechny aspekty, avšak pozvolna představit nejdůležitější vlastnos-

Autor: David Morkes
Vydavatelství: Grada Publishing, Praha, 2004
Počet stran: 228
Doporučená cena: 227 Kč

ti a koncepce. Ačkoliv obálka knihy avizuje podrobný průvodce začínajícího uživatele, je potřeba tuto skutečnost uvést na pravou míru: publikace předpokládá bezvadnou uživatelskou znalost Windows a jasnou představu o tom, co databáze jsou, a k čemu slouží jinak její čtení nemá smysl. Zároveň zde určitě nehledejte učebnici jazyka SQL, neboť autor se sice pozastavil u některých aspektů, jako je transakční zpracování, ale jinak znalost této „databázové malé násobilky“ předpokládá.

Zvolená témata zahrnují poměrně široké spektrum možností. První kapitoly popisují instalaci samotného serveru a klientských rozhraní, založení uživatelské databáze či použití transakcí, a dále přijde řeč na funkce vestavěné i uživatelské a představeny jsou bezpečnostní mechanismy. V několika dalších kapitolách autor rozebírá různé databázové objekty jako pohledy, mocné uložené procedury, tvorbu indexů či důležitou datovou integritu. V závěru knihy jsou popsány i některé pokročilejší zajímavosti, jako třeba fulltextové indexování či práce s XML strukturami, a nebylo opomenuto ani zajímavé téma v podobě nástrojů příkazové řádky.

Přestože prostor na tak široký záběr je opravdu stísněný, výklad je dobře uspořádán a struktura je přehledná. Zájemce nalezne mnoho dobrých tipů a námětů a má šanci získat dobrý základní přehled, ačkoliv pokročilé zvládnutí celé technologie si vyžadá další studium.

Knihu bych doporučil zájemcům, kteří mají základní ponětí o moderním databázovém světě a chtějí získat letmý přehled o práci s produktem Microsoftu. Nehledejte zde učebnici náročných technik, ani vyčerpávající referenční příručku. Jde vlastně o jakési opatrné nakouknutí.

PATRIK MALINA

RECENZE

OpenOffice.org pro zelenáče

Ačkoliv řada „pro zelenáče“ tohoto svátečního nakladatele čítá pouze několik titulů, prakticky vždy se jedná o velmi zajímavý počín. Na tuto tradici se snaží navázat osvědčený autor, jež můžete znát spíše z oblasti síťové problematiky či programování, a vybral si tentokrát ryze „kancelářskou“ záležitost v podobě seznámení aplikačním balíkem OpenOffice.org. Kniha, doprovázená nezbytným instalačním CD (jak jinak u softwaru, jenž je zdarma), je zkušeným autorem koncipována především jako základní učebnice, ale též poměrně chytře jako lákadlo, seznamující s kvalitní a zajímavou alternativou. Výklad je jednoznačně koncipován s ohledem na úplné začátečníky a z textu je cítit snaha ukázat zájemcům, že to rozhodně mohou zvládnout s velmi dobrým výsledkem.

Hrubé členění knihy je dáno samotnými součástmi aplikačního balíku, takže zde najdeme části věnované textovému editoru, tabulkovému kalkulátoru, nástroji pro sestavení prezentací a grafickému editoru. Najdeme zde kapitoly o zápisu a úpravách textu, práci s textovými tabulkami a formátování, ale také pokročilejší strukturování dokumentů či tvorbu rejstříků a seznamů. I tabulkový procesor je popsán od základů, avšak autor dojde i k zajímavým pokročilým tématům, jako jsou podmíněné formátování, třídění dat a filtry. O něco méně prostoru je v součtu věnováno dalším

Autor: Pavel Satrapa
Vydavatelství: Neocortex, Praha, 2003
Počet stran: 224
Doporučená cena: 249 Kč

dvěma součástem, takže čtenáři narazí na základní postupy při vylepšování prezentací, mohou si vyzkoušet třeba tvorbu animovaných přechodů či animační efekty, a při malování se seznámí především s kombinací textů a grafických objektů a s koncepcí překrývání jednotlivých prvků v dokumentech. V závěru je zařazena příloha v podobě popisu instalace pro operační systémy Windows a Linux.

Z publikace, jež se vyznačuje poměrně kvalitním redakčním zpracováním a dobrou čtivostí, je cítit, jakoby se autor chtěl s ostatními opatrně podělit o své dobré zkušenosti. Na přiměřeném prostoru jsou nabídnuta témata, jež rozhodně nevyčerpala možnosti aplikace, avšak představují lákavý vstup do práce s ním. Knihu rozhodně doporučujeme, a to nejen z důvodu, že mnoho konkurentů nemá.

PATRIK MALINA 4 0296/FEL